

Ֆինանսական հաշվետվություններ և անկախ
աուդիտորի հաշվետվությունը
«ԱՐԴՇԻՆԻՆՎԵՍՏԲԱՆԿ» ՓԲԸ
31 դեկտեմբեր 2006

Grant Thornton Amyot

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորի հաշվետվությունը.....	1
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	3
Հաշվապահական հաշվեկշիռ	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	7

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ-ի բաժնետերերին.

Մենք իրականացրել ենք «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ-ի («Բանկ») կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվապահական հաշվեկշիռը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ պարզաբանող ծանոթագրություններ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար տնօրինության պատասխանատվությունը

Տնօրինությունը պատասխանատու է աույն հաշվետվությունների՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման միջազգային ստանդարտների համաձայն պատրաստման և արժանահավատ ներկայացման համար պատասխանատու է տնօրինությունը: Այդ պատասխանատվությունը ներառում է խաբեության կամ սխալի հետևանքում առաջացած էական խեղաթյուրումներ չպարունակող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և իրական ներկայացման նկատմամբ ներքին վերահսկողության մշակումը, կիրառումը և պահպանումը, պատշաճ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրությունը և կիրառումը, ինչպես նաև տվյալ հանգամանքներում ողջամիտ հաշվապահական գնահատումների կատարումը:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունը իրականացված աուդիտի հիման վրա աույն ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ եզրակացություն արտահայտելն է: Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների համաձայն: Այս ստանդարտները պահանջում են, որպեսզի մենք պահպանենք էթիկական պահանջները, և աուդիտը պլանավորենք և իրականացնենք այնպես, որպեսզի ձեռք բերենք բավարար երաշխիքներ, որ ֆինանսական հաշվետվությունները զերծ են էական խեղաթյուրումներից:

Աուդիտը ներառում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ աուդիտորական ապացույցների ձեռքբերմանն ուղղված ընթացակարգերի իրականացում: Ընթացակարգերի ընտրությունը հիմնված է աուդիտորի դատողությունների վրա, ներառյալ՝ խաբեության կամ սխալի հետևանքում ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկերը գնահատելիս աուդիտորը հաշվի է առնում Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և արժանահավատ

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		2006 թեկ.31-ին ավարտված տարվա համար (ստուգված)	2005 թեկ.31-ին ավարտված տարվա համար (ստուգված)
	Ծանոթ.		
Տոկոսային եկամուտներ	6	4,743,574	4,566,733
Տոկոսային ծախսեր	6	(1,300,865)	(1,324,629)
Ջուտ տոկոսային եկամուտներ		3,442,709	3,242,104
Տոկոսաբեր ակտիվների արժեզրկում	10	(256,875)	(42,119)
Ջուտ տոկոսային եկամուտներ տոկոսաբեր ակտիվների արժեզրկումից հետո		3,185,834	3,199,985
Արտարժութային գործարքներից զուտ եկամուտ		1,099,769	1,224,916
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ		(70,120)	(137,638)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	1,982,751	1,714,658
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(31,979)	(21,483)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ շահույթ		476,893	71,887
Այլ եկամուտներ	8	69,473	114,082
Այլ ակտիվների արժեզրկում	10	(30,052)	(23,565)
Այլ պահուստների (ձևավորում)/հակադարձում	10	(10,470)	22,773
Այլ ծախսեր	9	(4,017,039)	(3,282,878)
Շահույթ մինչև հարկումը		2,655,060	2,882,737
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(554,340)	(648,366)
Տարվա շահույթ		2,100,720	2,234,371

7-ից 44 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ	2006 դեկ. 31-ի դրությամբ (ստուգված)	2005 դեկ. 31-ի դրությամբ (ստուգված)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	12	12,527,134	11,994,517
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13	12,622,783	3,470,951
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14	23,405,293	24,589,244
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	15	14,665,005	8,474,117
Հիմնական միջոցներ	16	5,330,469	4,859,295
Ոչ նյութական ակտիվներ	17	108,780	103,713
Այլ ակտիվներ	18	491,592	317,674
Ընդամենը՝ ակտիվներ		69,151,056	53,809,511
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	19	1,503,859	286,673
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	20	55,882,612	43,724,521
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		92,290	249,982
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	11	292,966	332,027
Այլ պարտավորություններ և պահուստներ	21	235,613	206,375
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		58,007,340	44,799,578
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	22	7,391,552	3,020,024
Էմիսիոն եկամուտ		8,430	-
Գլխավոր պահուստ		362,353	248,891
Այլ պահուստներ		1,308,149	1,306,577
Զբաղիված շահույթ		2,073,232	4,434,441
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		11,143,716	9,009,933
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		69,151,056	53,809,511

Ֆինանսական հաշվետվությունները, ներկայացված 3-ից 44 էջերում հաստատվել են Բանկի Խորհրդի կողմից 2007թ. փետրվարի 21-ին, և ստորագրվել են Բանկի վարչության նախագահի և գլխավոր հաշվապահի կողմից:
7-ից 44 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Արամ Անդրեասյան
Վարչության նախագահ

Մանվել Սահակյան
Գլխավոր հաշվապահ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերազնահատման պահուստ		Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
				Հիմնական միջոցների գծով վերազնահատման պահուստներ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերազնահատման պահուստ		
Հաշվեկշիռը 01.01.2005թ. դրությամբ (ստուգված)	2,946,250	-	70,051	-	-	2,378,910	5,395,211
Կանոնադրական կապիտալի ավելացում	73,774	-	-	-	-	-	73,774
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	2,234,371	2,234,371
Հատկացում պահուստին	-	-	178,840	-	-	(178,840)	-
Հիմնական միջոցների վերազնահատում	-	-	-	1,527,962	-	-	1,527,962
Իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ օգուտ	-	-	-	-	105,260	-	105,260
Հետաձգված հարկի ազդեցությունը	-	-	-	(305,593)	(21,052)	-	(326,645)
Հաշվեկշիռը 31.12.05թ. դրությամբ (ստուգված)	3,020,024	-	248,891	1,222,369	84,208	4,434,411	9,009,933
Կանոնադրական կապիտալի ավելացում	4,371,528	-	-	-	-	-	4,371,528
Էմիսիոն եկամուտ	-	8,430	-	-	-	-	8,430
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	2,100,720	2,100,720
Հատկացում պահուստին	-	-	113,462	-	-	(113,462)	-
Իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ օգուտ	-	-	-	-	357,815	-	357,815
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	-	-	(375,782)	-	(375,782)
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(4,348,467)	(4,348,467)
Հետաձգված հարկի ազդեցությունը	-	-	-	16,039	3,593	-	19,632
Հիմնական միջոցների վերազնահատման ճշգրտում	-	-	-	(93)	-	-	(93)
Հաշվեկշիռը 31.12.06թ. դրությամբ (ստուգված)	7,391,552	8,430	362,353	1,238,315	69,834	2,073,232	11,143,716

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	31.12.06թ-ին ավարտված տարվա համար (ստուգված)	31.12.05թ-ին ավարտված տարվա համար (ստուգված)
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ստացված տոկոսներ	4,618,278	4,503,346
Վճարված տոկոսներ	(1,275,368)	(1,234,405)
Ստացված կոմիսիոն վճարներ	1,982,751	1,775,805
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(31,979)	(21,483)
Արտարժույթի գործառնություններից իրացված շահույթ/(վնաս)	1,099,769	1,224,916
Ստացված այլ եկամուտներ	368,168	5,885
Վճարված աշխատավարձ և դրանց հավասարեցված այլ վճարումներ	(1,940,049)	(1,396,372)
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր	(305,599)	(1,377,694)
Դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	4,515,971	3,609,732
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	91,919
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ Այլ ակտիվներ	2,006,687	(6,722,540)
Այլ ակտիվներ	12,813	(51,899)
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	343,727	(876,362)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	12,668,123	13,676,766
Այլ պարտավորություններ	(1,802,594)	(96,813)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	17,744,727	9,630,803
Վճարված շահութահարկ	(731,476)	(717,835)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	17,013,251	8,912,968
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(5,333,663)	(5,800,471)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(883,817)	(692,633)
Հիմնական միջոցների վաճառք	36,620	19,709
	-	(29,646)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(6,180,860)	(6,503,041)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	4,371,528	73,774
Էմիսիոն եկամուտ	8,430	-
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի տրամադրում/(մարում)	281,068	(488,750)
Վճարված շահաբաժիններ	(4,348,466)	-
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	312,560	(414,976)
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(70,120)	(137,638)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ ավելում	11,074,831	1,857,313
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	13,369,449	11,512,136
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ. 12)	24,444,280	13,369,449

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«Արդշինիվեստբանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2003թ. մարտ ամսին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2003 թվականի փետրվարի 25-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 83 արտոնագրային համարով:

2003թ. ապրիլի 2-ից 2003թ. մայիսի 22-ն ընկած ժամանակահատվածում Բանկը ձեռք է բերել «Արդշինբանկ» ԲԲԸ-ի գործառնությունները:

2003թ. նոյեմբերի 6-ից 2003թ. դեկտեմբերի 11-ն ընկած ժամանակահատվածում Բանկը ձեռք է բերել «Հայագրբանկ» ԲԲԸ-ի գործառնությունները:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թվով 50 մասնաճյուղեր գտնվում են ՀՀ տարբեր մարզերում և մեկ ներկայուցչություն Փարիզում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Գրիգոր Լուսավորիչի 13/1:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումները ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները փոքր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլիներ ակտիվ շուկայի դեպքում, միմիանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման միջազգային ստանդարտների (ՖՀՆՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհուրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

3.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով՝ բացառությամբ շենքերի, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հինական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՆՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

3.5 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Հետևյալ նոր ստանդարտները, ստանդարտների փոփոխությունները կամ մեկնաբանությունները, որոնք կիրառելի են Բանկի գործառնությունների նկատմամբ, պարտադիր ուժ ունեն 2006թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ֆինանսական տարվա համար:

ՀՀՄՍ 39 Ֆինանսական գործիքներ. Ճանաչում և չափում փոփոխություն– Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրեր, գործում է 2006թ. հունվարի 1-ին կամ ավելի ուշ սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ 39 Ֆինանսական գործիքներ. Ճանաչում և չափում փոփոխություն– Իրական արժեքի տարբերակ, գործում է 2006թ. հունվարի 1-ին կամ ավելի ուշ սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Նշված փոփոխությունների ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական չէ:

Բանկի համար կիրառելի հետևյալ նոր ստանդարտները, ստանդարտների փոփոխությունները և մեկնաբանություններն արդեն հրապարակվել են, սակայն չեն գործում 2006թ. համար և կիրառման մեջ չեն դրվել նախատեսված ժամկետից առաջ:

ՖՀՆՄՍ 7 Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ, գործում է 2007թ. հունվարի 1-ին կամ ավելի ուշ սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Փոփոխություն ՀՀՄՍ 1-ում. Փոփոխություններ կապիտալի վերաբերյալ բացահայտումներում, գործում է 2007թ. հունվարի 1-ին կամ ավելի ուշ սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

3.6 Սեփական կապիտալի և տարվա շահույթի համադրումը ՀՀ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների և ՖՀՆՄՍ-ի միջև

Սեփական կապիտալի, տարվա շահույթի համադրումը ՀՀ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների և ՖՀՆՄՍ-ի միջև ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2006		2005	
	Կապիտալ	Տարվա շահույթ	Կապիտալ	Տարվա շահույթ
ՀՀ հաշվապահ. հաշվառման ստանդարտներ	11,073,077	2,072,427	8,876,118	2,267,959
Ավգբնական մնացորդի ճշտում	-	27,488	6,100	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի վերագնահատում	-	(87,293)	-	(105,260)
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի վերագնահատումից առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորության ազդեցություն	-	17,459	-	21,052
Շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստ	-	-	96,369	-
Շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստի ազդեցությունը հետաձգված հարկերի վրա	-	-	(19,274)	-
Բանկային երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների պահուստների վերադարձ	74,229	74,229	56,279	56,279
Բանկային երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների պահուստների վերադարձից առաջացած հետաձգված հարկ	(3,590)	(3,590)	(11,256)	(11,256)
Ամորտիզացիոն ծախսեր այլ ոչ նյութական ակտիվների գծով	-	-	7,625	7,625
Այլ ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն ծախսերի գծով առաջացած հետաձգված հարկ	-	-	(1,525)	(1,525)
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից կորուստներ	-	-	(503)	(503)
Արժեզրկման հակադարձում այլ ակտիվների գծով	129,766	129,766	-	-
Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկում	(129,766)	(129,766)	-	-
ՖՀՆՄՍ	11,143,716	2,100,720	9,009,933	2,234,371

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային եկամուտները ներառում են նաև տոկոսային եկամուտներ ներդրումային արժեթղթերը: Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Երբ վարկերը և այլ փոխառվածությունները դառնում են կասկածելի և վերաճակներավում են իրենց փոխհատուցվող գումարների չափով, տոկոսային եկամուտը շարունակվում է ճանաչվել այն արդյունավետ տոկոսադրույքով, ինչով զեղջվել են ապագա դրամական հոսքերը վարկի փոխհատուցվող գումարը ստանալու նպատակով:

4.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ հոդվածում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, որոնց գծով շահույթը և վնասը ճանաչվել է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, մույնպես ուղղակիորեն ճանաչվում են սեփական կապիտալում որպես փոխարժեքային բաղադրիչ:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության արտարժույթային գործարքներից զուտ եկամուտ հոդվածում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմ. 2006	31 դեկտեմ. 2005
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	363.5	450.19
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	478.73	532.35

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.5 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.6 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայամանգրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սնվածքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ածանցյալ գործիքները նույնպես դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից պահուստների գումարները:

4.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի մմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում: Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկումից պահուստի գումարը նվազի և նվազումը կարելի է օբյեկտիվորեն վերագրել այն իրադարձությանը, որը տեղի է ունեցել արժեզրկման ճանաչումից հետո, արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է և

արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Կորստի հակադարձումը իրականացվում է այն չափով, որ ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը հակադարձման ամսաթվով չգերազանցի ակտիվի ամորտիզացվող արժեքը:

Երբ վարկի գումարը դառնում է անհավաքագրելի, այն դուրս է գրվում համապատասխան պահուստի հաշվին: Դուրս գրումն իրականացվում է համապատասխան գործընթացներից և կորուստների մեծությունը որոշելուց հետո: Նախկինում դուրս գրված գումարների հակադարձումն արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստների հաշիվները:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.8 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.9 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և արտացոլվում են հաշվեկշռում առանձին հոդվածով: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով արժեթղթերի գնումը («հակադարձ ռեպո») հաշվառվում է պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ հաշիվներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին: Այս դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության առևտրային արժեթղթերից զուտ շահույթ/վնաս հոդվածում:

4.10 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է

որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.11 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը`

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	20	5
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1	100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալական պայմանագրի գործողության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս` դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները` ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահությամբ:

Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում` հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերազնահատումից վնասը. այս դեպքում վերազնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերազնահատումից աճը:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.12 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրից, արտոնագրերից և գույվիլից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Չեռաբերումների հետևանքով առաջացող գույվիլն իրենից ներկայացնում է ձեռք բերման արժեքի այն մասը, որը գերազանցում է ձեռք բերված գուտ որոշելի ակտիվների իրական արժեքը: Գույվիլը չի ամորտիզացվում, փոխարենն այն առնվազն տարին մեկ անգամ ստուգվում է արժեզրկման գծով:

4.13 Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները դասակարգվում են վաճառքի համար պահվող, երբ հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման ոչ թե դրանց հետագա շահագործման, այլ վաճառքի միջոցով: Դրանց վաճառքը ենթադրվում է իրականացնել վաճառքի համար պահվող դասակարգումից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները ճանաչվում են հաշվեկշռային արժեքի կամ իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսերը, նվազագույնով: Եթե վերջինս ավելի փոքր է, քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա ճանաչվում է արժեզրկումից կորուստ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի՝ հանած վաճառքից ծախսերը, հետագա ցանկացած աճ ճանաչվում է միայն տվյալ ակտիվի նախկինում արժեզրկված գումարների չափով:

4.14 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ

տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապահովման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.15 Հատկացումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամին

Բանկում, աշխատակիցների աշխատավարձի հիման վրա հաշվարկված որոշակի տոկոսը Հայաստանի Հանրապետության Սոցիալական Ապահովագրության Պետական հիմնադրամին փոխանցելուց բացի, այլ հատուկ կենսաթոշակային հիմնադրամ չի ձևավորվում: Նշված հիմնադրամին հատկացումների հետ կապված ծախսերը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որին դրանք վերաբերվում են:

4.16 Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, բացի այն դեպքերից, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է: Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը կրում է վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, որոնք վերաբերվում են վարկային գծերի չօգտագործված մասին, ակրեդիտիվներին, երաշխիքներին: Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների նկատմամբ ստեղծվում են հատուկ պահուստներ, երբ կորուստներն ավելի հավանական են դառնում, քան ոչ:

4.17 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը գնում է Բանկի բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Սինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

4.18 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրոեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

4.19 Հավատարմագրային գործառնություններ

Բանկն իրականացնում է հավատարմագրային գործառնություններ իր հաճախորդների համար: Բանկը նաև մատուցում է դեպոզիտարիոն ծառայություններ, ինչը ներառում է հաճախորդներին պատկանող արժեթղթերի դեպո հաշիվներով գործառնությունները: Բանկի կողմից կառավարվող ակտիվները, ինչպես նաև դրանցից ծագող պարտավորությունները չեն ներառվում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկը կրում է հավատարմագրային գործառնությունների գծով գործառնական ռիսկը, իսկ նշված գործառնությունների վարկային և շուկայական ռիսկը կրում են հաճախորդները:

Հավատարմագրային գործառնություններից ստացված վարձավճարները արտացոլվում են կոմիսիոն և այլ տեսքով եկամուտներում:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՆՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ ԿԲ և պետական պարտատոմսեր և ոչ պետական բաժնետոմսեր: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը պարբերաբար գնահատում է տրամադրված վարկերը և փոխատվությունները արժեզրկման առումով: Բանկն օգտագործում է դատողություններ, հիմնվելով իր փորձի վրա, գնահատելու համար կորուստների մեծությունը, երբ վարկառուի մոտ ի հայտ են գալիս ֆինանսական դժվարություններ, և չկան բավարար տեղեկություններ նմանատիպ վարկառուների վերաբերյալ: Նմանապես, բանկը գնահատում է փոփոխությունները կանխատեսվող դրամական հոսքերում հիմնվելով այն տեղեկությունների վրա, որոնք բացահայտում են վարկառուների ֆինանսական դրության կամ տնտեսական պայմաններում՝ տեղական և միջազգային, որոնք ազդեցություն ունեն նշված վարկառուների խմբի կողմից իրենց պարտավորությունների չկատարման վրա, անբարենպաստ փոփոխությունները: Ղեկավարությունը կատարում է գնահատումներ հիմնվելով նմանատիպ ռիսկերով և արժեզրկման օբյեկտիվ պայմաններով ակտիվներից ունեցած արժեզրկումից կորուստների իր պատմական փորձի վրա: Հիմնվելով իր փորձի վրա, Բանկն օգտագործում է դատողություններ ճշգրտելու համար անհրաժեշտ տեղեկությունները վարկերի և փոխատվությունների խմբի համար՝ ելնելով ընթացիկ պայմաններից:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 23 ծանոթագրությունը:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության,

արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

6 Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	4,284,736	4,134,614
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթեր	139,694	185,662
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	296,681	215,404
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	22,269	30,604
Այլ տոկոսային եկամուտներ	194	449
Ընդամենը տոկոսային եկամուտներ	4,743,574	4,566,733

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Հաճախորդների հաշիվներ	1,271,943	1,317,402
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	27,758	4,029
Ռեպո գործառնություններ	1,164	3,198
Ընդամենը տոկոսային ծախսեր	1,300,865	1,324,629

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Դրամարկղային գործառնություններ	170,170	158,549
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	403,488	281,868
Վճարային քարտերով գործառնություններ	79,326	24,520
Պետական և տեղական բյուջեի հետ հաշիվների սպասարկման գծով վճարներ	39,440	37,648
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	72,217	74,975
Կոմիսիոն վճարներ կանխիկացման գծով	970,609	969,381
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	247,501	167,717
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	1,982,751	1,714,658

8 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտ	364	377
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	20,626	18,932
Այլ եկամուտ	48,483	94,773
Ընդամենը այլ եկամուտներ	69,473	114,082

9 Այլ ծախսեր

	2006	2005
Հազար ՀՀ դրամ		
Անձնակազմի գծով ծախսեր	1,883,166	1,389,206
Հատկացումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամին	220,310	165,636
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	480,852	392,001
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	70,941	50,044
Գովազդի ծախսեր	97,909	96,323
Գործուղման ծախսեր	38,512	40,078
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	118,140	102,720
Վարձակալության գծով ծախսեր	127,248	144,514
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	139,797	135,348
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	176,508	206,636
Անվտանգության գծով ծախսեր	121,359	103,373
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ	22,875	503
Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստներ	-	486
Ներկայացուցչական ծախսեր	19,771	17,864
Գրասենյակային ծախսեր	28,802	29,402
Վճարված տուգանքներ	4,165	537
Այլ ծախսեր	466,684	408,207
Ընդամենը այլ ծախսեր	4,017,039	3,282,878

10 Արժեզրկումից պահուստներ և այլ պահուստներ

Տոկոսաբեր ակտիվների արժեզրկումից պահուստների շարժը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանս. կազմ. նկատմամբ պահանջների գծով	Վարկերի և փոխատվ. գծով	Ընդամենը
01 հունվար 2005	52,831	234,207	287,038
Պահուստի ավելացում/(նվազում)	(19,744)	61,863	42,119
Ակտիվների դուրսգրում	-	(126,179)	(126,179)
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	-	121,192	121,192
31 դեկտեմբեր 2005	33,087	291,083	324,170
Պահուստի ավելացում/(նվազում)	(33,087)	289,962	256,875
Ակտիվների դուրսգրում	-	(584,509)	(584,509)
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	-	428,177	428,177
31 դեկտեմբեր 2006	-	424,713	424,713

Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստների շարժը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Այլ ակտիվների գծով
01 հունվար 2005	2,447
Պահուստի ավելացում	23,565
Ակտիվների դուրսգրում	(30,302)
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	7,669
31 դեկտեմբեր 2005	3,379
Պահուստի ավելացում	30,052
Ակտիվների դուրսգրում	(64,557)
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	34,427
31 դեկտեմբեր 2006	3,301

Հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով պահուստների շարժը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Պոտենցիալ պարտավոր.	Երաշխիքներ և պարտավոր.	Ընդամենը
01 հունվար 2005	-	22,773	22,773
Պահուստի նվազում	-	(22,773)	(22,773)
31 դեկտեմբեր 2005	-	-	-
Պահուստի ավելացում	10,470	-	10,470
31 դեկտեմբեր 2006	10,470	-	10,470

11 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Ընթացիկ հարկ	573,769	628,637
Հետաձգված հարկ	(19,429)	19,729
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	554,340	648,366

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2005թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՆՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունավետ		Արդյունավետ	
	2006	դրույթաչափ (%)	2005	դրույթաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	2,655,060	-	2,882,737	-
Շահութահարկ՝ 20% դրույթաչափով	531,012	20	576,547	20
Չհարկվող եկամուտներ	(13,013)	(0.5)	(3,960)	(0.1)
Չնվազեցվող ծախսեր	22,317	0.9	48,251	1.6
Բացասական փոխարժեքային տարբերություն	14,024	0.5	27,528	1
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	554,340	20.9	648,366	22.5

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված		Սեփական կապիտալում ճանաչված	
	2005			2006
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	13,674	3,963	-	17,637
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	13,674	3,963	-	17,637
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(305,593)	-	16,039	(289,554)
Գուղվիլի ճշգրտում	(3,050)	3,050	-	-
Արժեզրկումից կորուստներ և այլ պահուստների գծով ծախսեր	(11,256)	7,666	-	(3,590)
Կուտակված եկամուտ	(4,750)	4,750	-	-
Արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	(21,052)	-	3,593	(17,459)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(345,701)	15,466	19,632	(310,603)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(332,027)	19,429	19,632	(292,966)

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված		Սեփական կապիտալում ճանաչված	
	2004			2005
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	15,872	(2,198)	-	13,674
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	15,872	(2,198)	-	13,674
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	(305,593)	(305,593)
Գուղվիլի ճշգրտում	(1,525)	(1,525)	-	(3,050)
Արժեզրկումից կորուստներ և այլ պահուստների գծով ծախսեր	-	(11,256)	-	(11,256)
Կուտակված եկամուտ	-	(4,750)	-	(4,750)
Արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	(21,052)	(21,052)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(1,525)	(17,531)	(326,645)	(345,701)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	14,347	(19,729)	(326,645)	(332,027)

12 Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,392,285	4,477,770
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	12,813	68,417
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,794,037	6,124,192
Ներառվում է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	12,199,135	10,670,379
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 10)	-	(684)
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	1,000,000
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	327,999	324,767
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	55
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,527,134	11,994,517
Դրամական միջոցների հոսքերում ներառված կանխիկ դրամական միջոցներ և հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,199,135	10,670,379
Այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ (ծանոթ. 13)	12,245,145	2,699,070
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	24,444,280	13,369,449

Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն Բանկի ներգրաված միջոցների նվազագույնը 8%-ի չափով հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման դրամական միջոցներ, որոնք 31.12.06թ. դրությամբ կազմում են 4,574,817 հազար դրամ (31.12.05թ. դրությամբ՝ 3,504,480 հազար դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տոկոսներ չի ստանում:

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

13 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Թղթակցային հաշիվներ	4,963,394	2,699,070
Մինչև 90 օր մարման ժամկետ ունեցող ավանդներ	7,281,751	-
Ներառվում է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	12,245,145	2,699,070
Վարկեր և դեպոնացված միջոցներ	377,638	553,167
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	-	251,117
	377,638	804,284
Արժեզրկումից պահուստներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (ծանոթ. 10)	-	(32,403)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,622,783	3,470,951

31.12.06թ. դրությամբ 4,168,699 հազար դրամ գումարով (34%) հաշիվները կենտրոնացված են 4 բանկերում, ինչն իրենից ներկայացնում է էական կենտրոնացում (2005թ 2,070,874 հազար դրամ (77%)):

31.12.05թ. դրությամբ հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2006		2005	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ ֆինանս. և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	226,489	251,117
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գնված արժեթղթեր	-	-	226,489	251,117

14 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Վարկեր	23,729,251	24,614,670
Օվերդրաֆտներ	100,755	265,657
	23,830,006	24,880,327
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով (ծանոթ. 10)	(424,713)	(291,083)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	23,405,293	24,589,244

31.12.06թ. դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերում և փոխատվություններում ներառված հաշվերգրված տոկոսային եկամուտը կազմում է 230,697 հազար դրամ (2005թ.՝ 198,635 հազար դրամ):

31.12.06թ. դրությամբ Բանկն ունի էական կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 6,186,743 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 26%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապված անձանց (2005թ.՝ 6,994,344 հազար դրամ կամ 28%՝ տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 181,387 հազար դրամ (2005թ.՝ 69,943 հազար դրամ):

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Պետական ձեռնարկություններ	155,364	84,499
Սասնավոր ձեռնարկություններ	13,638,124	14,345,896
Ֆիզիկական անձիք	9,126,732	9,772,407
Անհատ ձեռնարկատերեր	675,939	478,890
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	3,150	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	230,697	198,635
	23,830,006	24,880,327
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով (ծանոթ. 10)	(424,713)	(291,083)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	23,405,293	24,589,244

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Հիփոթեքային	15,822	48,278
Սպառողական	4,058,857	3,107,928
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	1,697,032	1,992,400
Կենցաղային տեխնիկա	1,256,276	2,311,426
Այլ	2,098,745	2,312,375
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	9,126,732	9,772,407

Վարկերը հիմնականում տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում և ըստ վարկավորման ոլորտների ներկայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2006	%	2005	%
Արդյունաբերություն	5,260,003	22	4,260,350	17
Գյուղատնտեսություն	773,120	3	306,182	1
Շինարարություն	3,236,455	14	1,595,924	7
Տրանսպորտ և կապ	285,903	1	782,374	3
Էներգետիկա	690,420	3	1,235,000	5
Առևտուր	3,341,401	14	4,691,767	19
Սպառողական ոլորտ	8,865,934	38	9,390,667	38
Սպասարկման ոլորտ	1,146,073	5	1,414,911	6
Այլ ոլորտներ	-	-	1,004,517	4
Հաշվեգրված տոկոսներ	230,697	-	198,635	-
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	23,830,006	100	24,880,327	100

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Անշարժ գույք	9,501,066	7,212,423
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	261,831	90,959
Շրջանառու միջոցներ	2,354,743	1,957,768
Սարքավորումներ	4,348,776	5,835,829
Կանխիկ կամ կառավարության երաշխիքներ	332,526	3,643,299
Այլ	7,031,064	6,140,049
	23,830,006	24,880,327
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով (ծանոթ. 10)	(424,713)	(291,083)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	23,405,293	24,589,244

31.12.06թ. դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը կազմում է 23,405,293 հազար դրամ (2005թ.՝ 24,589,244 հազար դրամ) Տես ծանոթ. 25:

Վարկային պորտֆելին ներհատուկ վարկային, արժութային, իրացվելիության և տոկոսային ռիսկը բացահայտված է 26 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 24 ծանոթագրությունում:

15 Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Ֆինանսների Նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	3,974,982	8,346,632
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր	10,676,683	109,487
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթեր	14,651,665	8,456,119
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	12,008	16,609
ՏՀԶԿ երկրների կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	1,332	1,389
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի բաժնեմասային արժեթղթեր	13,340	17,998
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	14,665,005	8,474,117

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերը ըստ եկամտաբերության և ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	2006		2005	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Ֆինանսների Նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	4.2-9.4	2007-2020	3.5-14	2006-2020
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր	4.5-6.1	2007	3.7-5	2006

16 Հիմնական միջոցներ

	Հող և շենքեր	Համակա րգչային տեխնիկա	Փոխադրա միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Անավարտ շիրարա- րություն	Վարձակ. հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
ՍԿՁԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ							
Սկզբնական/ Վերագնահատված արժեք 2005թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	2,618,203	305,183	84,885	228,824	33,510	72,233	3,342,838
Ավելացում	121,667	274,116	66,777	60,237	155,698	41,804	720,299
Օտարում	(17,596)	(9,927)	(11,402)	(670)	-	(3,534)	(43,129)
Վերագնահատում	1,637,967	-	-	-	-	-	1,637,967
Վերադասակարգում	63,314	-	-	(407)	(56,229)	(6,678)	-
2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,423,555	569,372	140,260	287,984	132,979	103,825	5,657,975
Ավելացում	248,627	219,988	26,007	62,800	457,185	4,852	1,019,459
Օտարում	(18,844)	(7,283)	(1,974)	(2,077)	(29,929)	(36,263)	(96,370)
Վերադասակարգում	463	-	-	1,418	10,086	(11,967)	-
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,653,801	782,077	164,293	350,125	570,321	60,447	6,581,064
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ							
2005թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	61,340	174,193	16,800	60,576	-	10,320	323,229
Հատկացումներ	129,975	168,561	20,833	58,486	-	10,801	388,656
Արժեզրկում	110,508	-	-	-	-	-	110,508
Օտարում	-	(9,927)	(9,640)	(612)	-	(3,534)	(23,713)
2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	301,823	332,827	27,993	118,450	-	17,587	798,680
Հատկացումներ	221,120	155,129	29,448	59,006	-	11,400	476,103
Օտարում	(2,840)	(6,979)	(1,667)	(2,077)	-	(10,625)	(24,188)
Վերադասակարգում	-	-	-	163	-	(163)	-
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	520,103	480,977	55,774	175,542	-	18,199	1,250,595
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՅԻՆ ԱՐԺԵՔ							
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,133,698	301,100	108,519	174,583	570,321	42,248	5,330,469
2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,121,732	236,545	112,267	169,534	132,979	86,238	4,859,295

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի շենքերի վերագնահատումը կատարվել է 2005 թ. անկախ գնահատողների կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատում 1,527,459 հազար դրամ գումարով: Իրական արժեքով գնահատման համար Հեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբեր 2006թ. դրությամբ կկազմեր 2,550,395 հազար դրամ (2005թ.՝ 4,121,732 հազար դրամ):

Գրանցման ենթակա ակտիվներ

ՀՀ Կառավարությունը անհատույց մշտական օգտագործման Բանկին է փոխանցել իր կողմից օգտագործվող հողատարածքների սեփականության իրավունքը (որն նախկինում օգտագործվում էր 99 տարվա վարձակալության իրավունքով): Բանկը ներկայացրել է անհրաժեշտ փաստաթղթերը գրանցման համար: Մինչև գրանցման ավարտը Բանկը չունի սեփականության իրավունք տվյալ հիմնական միջոցի նկատմամբ և հետևաբար, իրավունք չունի իրականացնելու տվյալ հիմնական միջոցին վերաբերող որևէ գործարք:

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

31 դեկտեմբեր 2006թ. դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 178,132 հազար դրամ (2005թ: 103,357 հազար դրամ): Տվյալ սարքավորումները չեն ամորտիզացվում և դասակարգված են համաձայն իրենց դասերի:

17 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Արտոնագրեր	Համակարգ- չային ծրագրեր	Գույվիլ	Ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ				
2005թ. հունվարի 01 դրությամբ	27,008	6,449	75,528	108,985
Ավելացում	-	-	-	-
2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	27,008	6,449	75,528	108,985
Ավելացում	10,800	22,080	-	32,880
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,808	28,529	75,528	141,865
ԱՄՈՐՏԻԶԱՑԻԱ				
2005թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	943	984	-	1,927
Մասհանումներ	2,700	645	-	3,345
2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,643	1,629	-	5,272
Մասհանումներ	3,601	1,337	-	4,938
Արժեզրկում	-	-	22,875	22,875
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,244	2,966	22,875	33,085
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՅԻՆ ԱՐԺԵՔ				
2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,564	25,563	52,653	108,780
2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,365	4,820	75,528	103,713

18 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Կանխավճարներ մատակարարներին	190,744	141,090
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	-	580
Ստացվելիք գումարներ	79,707	46,503
Այլ ակտիվներ	114,777	72,094
	385,228	260,267
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով (Ծանոթ. 10)	(3,301)	(3,379)
	381,927	256,888
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	1,263	2,107
Պահեստ	104,564	54,841
Այլ ակտիվներ	3,838	3,838
Ընդամենը այլ ակտիվներ	491,592	317,674

19 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	326,263	286,673
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	523,103	-
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	654,493	-
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,503,859	286,673

20 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
ՀՀ Կառավարություն		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	2,327	2,928
Ժամկետային ավանդներ	1,516,327	1,246,093
	1,518,654	1,249,021
Իրավաբանական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	23,368,095	15,803,962
Ժամկետային ավանդներ	17,903,251	15,679,138
	41,271,346	31,483,100
Ֆիզիկական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	3,215,953	1,631,490
Ժամկետային ավանդներ	9,876,659	9,360,910
	13,092,612	10,992,400
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	55,882,612	43,724,521

2006 թվականի դրությամբ ՀՀ Կառավարության ժամկետային ավանդներ հողվածում ներառված են Համաշխարհային բանկի «Ձեռնարկությունների զարգացման ծրագրի», «Գյուղատնտեսական բարեփոխումների աջակցության ծրագրի», «Գյուղական ձեռնարկատիրության և փոքրածավալ Առևտրային Գյուղատնտեսության զարգացման ծրագրի» միջոցներ և դրանց գծով հաշվեգրված տոկոսները:

31 դեկտեմբեր 2006թ. դրությամբ իրավաբանական անձանց ընթացիկ հաշիվներում ներառված են գումարներ, որոնք հանդիսանում են ապահովվածություն տրամադրված ակրեդիտիվների գծով՝ 109,428 հազար դրամ գումարով և երաշխիքների գծով՝ 165,039 հազար դրամ գումարով (2005թ. 103,306 հազար դրամ):

31 դեկտեմբեր 2006թ. դրությամբ Բանկի ամենամեծ տաս հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարը (ներառյալ փոխկապակցված անձինք, տես ծանոթ. 24) կազմում է 23,251,434 հազար դրամ (2005թ. 23,808,784 հազար դրամ) կամ հաճախորդների ավանդների(բացառությամբ կառավարության հաշիվների) ընդհանուր գումարի 43 % (2005թ. 56%):

21 Այլ պարտավորություններ և պահուստներ

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Վճարվելիք գումարներ	40,086	29,794
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	52,080	59,832
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	77,776	50,946
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	51,392	41,252
Պոտենցիալ պարտավորությունների գծով պահուստ (ծանոթ. 23)	10,470	-
Այլ պարտավորություններ	3,809	24,551
Ընդամենը այլ պարտավորություններ և պահուստներ	235,613	206,375

22 Սեփական կապիտալ

2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում էր 7,391,552 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, կանոնադրական կապիտալը կազմված թվով 125,440 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 58,925 դրամ անվանական արժեքով:

2006թ. և 2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2006		2005	
	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում
«Ռասկո Արմենիա» ՓԲԸ	1,473,596	59.8	603,981	20
«Բիզնես ներդրումների կենտրոն» ՍՊԸ	4,420,790	19.9	1,812,062	60
«Միջազգային Բիզնես Կենտրոն» ՀԶ ՓԲԸ	1,473,596	19.9	603,981	20
Սաֆարյան Կարեն	11,785	0.2	-	-
Անդրեասյան Արամ	11,785	0.2	-	-
	7,391,552	100	3,020,024	100

2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2006թ. Բանկը ավելացրել է կանոնադրական կապիտալը 4,371,528 հազար դրամ գումարով (2005թ.՝ 73,774 հազար դրամ):

Բանկի կանոնադրական կապիտալի ավելացումը իրակավացվել է բաժնետերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

2006թ. ապրիլ ամսին տեղի ունեցած բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ, Բանկը հաստատել է շահաբաժինների չափը՝ 31 դեկտեմբեր 2005թ. տարվա համար 2,155,786 հազար դրամ գումարով և նախորդ տարիների չբաշխված շահույթի հաշվին 2,192,681 հազար դրամ գումարով՝ ընդամենը է 4,348,467 հազար դրամ, 84,845 դրամ յուրաքանչյուր բաժնետոմսի համար, հաշվարկված ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %:

23 Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

31 դեկտեմբերի 2006թ. դրությամբ Բանկի նկատմամբ չի եղել որևէ դատական հայց: Հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորում չեն կատարվել:

Բանկը ստեղծել է պահուստ 10,470 հազար դրամ գումարով գրավների վերադարձման հետ կապված ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ

Իր գործնության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

Դեկտեմբերի 31 դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Չօգտագործված վարկային գծեր	4,270,083	2,960,770
Չօգտագործված վարկային քարտեր	302,124	148,606
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	448,073	97,701
Ակրեդիտիվներ	104,357	-
Տրամադրված երաշխիքներ	2,180,138	2,418,572
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	7,304,775	5,625,649

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով վարձակալում է շենք և տարածքներ:

Չեղյալ չհայտարարված գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Մինչև 1 տարի	8,946	90,235
1-5 տարի	263,594	198,596
5 տարուց ավելի	-	99,381
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	272,540	388,212

Կապիտալ բնույթի պարտավորություններ

2006թ. Բանկը սկսել է իրականացնել վարչական շենքի կապիտալ վերանորոգում, որը 31.12.2006թ. դրությամբ դեռևս շարունակվում էր: Կապիտալ վերանորոգման ավարտին վերաբերվող ծախսերը գնահատվում են 213,271 հազար դրամ: Աշխատանքների ավարտը նախատեսվում է 2007թ. սեպտեմբերին:

Ապահովագրություն

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց դրամային ավանդների գծով 2,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 1,000 հազար դրամ արտարժույթով

ավանդների գծով) Բանկի սննկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

24 Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Փոխկապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի Մայր կազմակերպությունն է հանդիսանում «Ռ-ասկոԱրմենիա» ՓԲԸ-ն: Բանկի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Բանկի խորհրդի նախագահ՝ Կ.Սաֆարյանը, ով փոխկապակցված է ինչպես Բանկի մյուս բաժնետերերի, այնպես էլ Բանկի Մայր կազմակերպության բաժնետերերի հետ:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և արտարժույթային գործարքները: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2006		2005
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր/ Ղեկավար անձնակազմ
ՎԱՐԿԵՐ ԵՎ ԱՅԼ ՓՈՒՍՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	-	95,780	463,427
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	4,158	1,411,829	2,680,437
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(523)	(1,446,069)	(3,048,084)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	3,635	61,541	95,780
Արժեզրկումից պահուստ	(36)	(604)	(958)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	3,599	60,937	94,822
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	57	51,380	11,113
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՃԱՆՈՐԴՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ			
Մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ	39,899	522,108	429,606
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	35,176,486	222,415,857	42,290,232
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(34,947,840)	(207,046,942)	(42,157,831)
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	266,356	14,002,175	562,007
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	2,973	49,665	49,625
Տրված պարտավորություններ և երաշխիքներ			
Մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ	-	-	-
Տարվա ընթացքում տրված երաշխիքներ	-	59,386	-
Տարվա ընթացքում մարված երաշխիքներ	-	(35,256)	-
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	-	24,130	-

Հազար ՀՀ դրամ	2006		2005
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր/ Ղեկավար անձնակազմ
Ստացված եկամուտներ տրված երաշխիքներից	-	431	-
Այլ գործարքներ			
Շենքերի վաճառք	36,000	-	-
Հիմնական միջոցների ձեռք բերում	589	-	8,234
Պաշարների ձեռքբերում	2,777	-	-
Կապիտալ շինարարություն	193,276	-	47,172
Այլ ծախսեր			
Խորհրդատվություն և այլ ծառայություններ	200,899	-	198,754
Վարձակալության գծով վճարներ	9,685	-	13,027

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2006	2005
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	861,283	648,700
Հատկացումներ կենսաթոշակային հիմնադրամին	24,764	19,331
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	886,047	668,031

25 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ ստորև ներկայացված բացահայտումները կատարվել են ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումը և ներկայացումը» պահանջների համաձայն: Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքն այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել՝ իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև «պարզած ձեռքի հեռավորության» գործարքի ընթացքում: Քանի որ Բանկի ֆինանսական գործիքների մեծամասնության համար գործող շուկա գոյություն չունի, իրական արժեքի գնահատումն իրականացվում է դատողությունների հիման վրա՝ ելնելով ընթացիկ տնտեսական իրավիճակից և գործիքին հատուկ ռիսկերից: Ստորև ներկայացված գնահատականներն անհրաժեշտաբար չեն արտացոլում այն գումարները, որը Բանկը կստանա որևէ գործիքի գծով իր ներդրումների շուկայական վաճառքից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները հաշվեկշռում արտացոլված համապատասխան մնացորդային արժեքների հետ միասին ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2006		2005	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,622,783	12,622,783	3,470,951	3,470,951
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	23,405,293	23,405,293	24,589,244	24,589,244
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,503,859	1,503,859	286,673	286,673
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	55,882,612	55,882,612	43,724,521	43,724,521

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղծվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Տատանվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է իրենց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքերը կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 17.2% մինչև 18.7% տարեկան, որոնք հիմնականում համընկնում են ընթացիկ տոկոսադրույքներին:

26 Ռիսկի կառավարում

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով: Բանկային գործունեությանը բնորոշ հիմնական ռիսկերը կապված են վարկային գործառնությունների, իրացվելիության և շուկայում տոկոսադրույքների ու փոխարժեքների տատանումների հետ: Ռիսկի կառավարման Բանկի կողմից կիրառվող քաղաքականությունը ներկայացված է ստորև:

Վարկային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որը կապված է վարկառուի կողմից պարտավորության գումարները ամբողջությամբ ժամանակին չմարելու հետ: Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով: Վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ամսեկան կտրվածքով Վարկային կոմիտեի կողմից: Անհրաժեշտության դեպքում և մեծամասամբ Բանկը ձեռք է բերում երաշխիք գրավների տեսքով: Նման ռիսկերը պարբերաբար

վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով:

Մեկ վարկառուի գծով վարկային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և վարկային կազմակերպությունները, ավելի սահմանափակված է Վարկային Կոմիտեի կողմից սահմանված լրացուցիչ սահմանաչափերով հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար: Առավելագույն վարկային ռիսկի մակարդակը, հաշվի չառնելով գրավի իրական արժեքը, այն դեպքում, երբ վարկառուն չի կարող մարել իր ֆինանսական պարտավորությունները, սահմանափակված է տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքով և բացահայտված ֆինանսական պայմանական պարտավորություններով:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասը, երաշխիքները և ակրեդիտիվները: Հետհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքների գծով վարկային ռիսկը որոշվում է՝ որպես կորուստների հավանականություն, վարկառուի կողմից պայմանագրով սահմանված իր պարտավորությունները չկատարելու դեպքում: Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային պարտավորությունների գումարին: Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային պարտավորությունների ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը պայմանական պարտավորությունների նկատմամբ կիրառում է նույն վարկային քաղաքականությունը, ինչ որ հաշվեկշռային ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, այսինքն, այն հիմնված է վարկերի տրամադրման հաստատման ընթացակարգերի, սահմանաչափերի օգտագործման և մշտական ընթացիկ ստուգումների վրա: Բանկը հետևում է հետհաշվեկշռային պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2006			
	ՀՀ	ՏՀԶԿ	Ոչ ՍՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,527,134	-	-	12,527,134
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	404,732	11,835,085	382,966	12,622,783
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	23,393,107	-	12,186	23,405,293
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	14,663,673	1,332	-	14,665,005
	50,988,646	11,836,417	395,152	63,220,215
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	934,526	-	569,333	1,503,859
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	53,852,535	-	2,030,077	55,882,612
	54,787,061	-	2,599,410	57,386,471
	(3,798,415)	11,836,417	(2,204,258)	5,833,744
Զուտ դիրք				
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	7,303,315	-	1,460	7,304,775

Հազար ՀՀ դրամ

2005

	ՀՀ	ՏՀԶԿ	Ոչ ՍՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,994,517	-	-	11,994,517
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	873,435	2,298,527	298,989	3,470,951
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	23,887,848	-	701,396	24,589,244
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	8,472,728	1,389	-	8,474,117
	<u>45,228,528</u>	<u>2,299,916</u>	<u>1,000,385</u>	<u>48,528,829</u>
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,076	-	270,597	286,673
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	43,724,521	-	-	43,724,521
	<u>43,740,597</u>	<u>-</u>	<u>270,597</u>	<u>44,011,194</u>
	<u>1,487,931</u>	<u>2,299,916</u>	<u>729,788</u>	<u>4,517,635</u>
Զուտ դիրք				
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	5,426,665	-	198,984	5,625,649

Ակտիվները, պարտավորությունները և վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածները դասակարգվում են, հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ կողմը գրանցված է:

Շուկայական ռիսկ

Բանկը կրում է շուկայական ռիսկ կապված տոկոսային, արժույթային, կապիտալ գործիքների բաց դիրքերի հետ, որոնց փոփոխման ռիսկը կախված է շուկայական ընդհանուր և հատուկ փոփոխություններից: Բանկը ղեկավարում է շուկայական ռիսկը, պարբերաբար գնահատելով հնարավոր կորուստները, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից, սահմանելով համապատասխան սահմանաչափեր և գրավների վերաբերյալ պահանջներ:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքի վրա ազդեցություն են թողնում օգտագործվող արտարժույթի փոխարժեքի տատանումները: Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանաչափեր են սահմանվում տարբեր արտարժույթների գծով (հիմնականում ԱՄՆ դոլար)՝ մասնաճյուղերի և ընդհանուր Բանկի կտրվածքով: Այդ սահմանաչափերը համապատասխանում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն պահանջներին:

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2006			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,682,249	5,784,902	59,983	12,527,134
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	236	12,468,882	153,665	12,622,783
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10,135,493	13,269,800	-	23,405,293
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	14,665,005	-	-	14,665,005
	31,482,983	31,523,584	213,648	63,220,215
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,116,557	387,287	15	1,503,859
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24,700,636	31,084,611	97,365	55,882,612
	25,817,193	31,471,898	97,380	57,386,471
	5,665,790	51,686	116,268	5,833,744
Զուտ դիրք				
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	4,477,232	2,787,523	40,020	7,304,775

Հազար ՀՀ դրամ	2005			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,066,864	4,867,880	59,773	11,994,517
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	251,262	3,078,915	140,774	3,470,951
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7,065,683	17,523,561	-	24,589,244
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	8,474,117	-	-	8,474,117
	22,857,926	25,470,356	200,547	48,528,829
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	80	286,590	3	286,673
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18,552,369	25,077,498	94,654	43,724,521
	18,552,449	25,364,088	94,657	44,011,194
	4,305,477	106,268	105,890	4,517,635
Զուտ դիրք				
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	3,563,489	2,023,842	38,318	5,625,649

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկում ավանդների մարումների, ինչպես նաև ֆինանսական գործիքների գծով այլ պարտավորությունների ժամանակին կատարելու համար բավարար միջոցների առկայության հետ: Իրացվելիության ռիսկը կառավարելու համար Բանկի կողմից օրական կտրվածքով վերահսկման են ենթարկվում հաճախորդների կողմից կատարվող բանկային գործառնությունների հետ կապված դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերը: Սա հանդիսանում է ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման գործընթացի մի մասը: Տնօրենների Խորհրդի կողմից սահմանվում են սահմանաչափեր՝ որպես մարվող միջոցների նվազագույն գումարներ, որոնք կարող են օգտագործվել ավանդների վճարման համար և միջբանկային և այլ ներգրավված միջոցների նվազագույն գումարներ, որոնք պետք է առկա լինեն ավանդների վճարման համար չնախատեսված պահանջի դեպքում:

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Զանի որ վարկերը երբեմն վերանայվում են և վերակազմավորվում են, փաստացի մարման ժամկետները կարող են գերազանցել պայմանագրային ժամկետները:

Հազար ՀՀ դրամ	2006							
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	5 տարի 1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Մարման ժամկետ չունեցող	Ժամկետ անց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	12,199,135	-	-	-	-	327,999	-	12,527,134
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,233,321	270,555	103,313			15,594	-	12,622,783
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,120,554	2,897,954	10,164,109	9,107,771	1,113	-	113,792	23,405,293
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	1,143,329	5,572,667	5,202,269	1,540,342	1,193,058	13,340	-	14,665,005
	26,696,339	8,741,176	15,469,691	10,648,113	1,194,171	356,933	113,792	63,220,215
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,402,714	70,617	30,528	-	-	-	-	1,503,859
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	40,674,418	4,098,489	8,492,006	2,617,565	134	-	-	55,882,612
	42,077,132	4,169,106	8,522,534	2,617,565	134	-	-	57,386,471
Զուտ դիրք	(15,380,793)	4,572,070	6,947,157	8,030,548	1,194,037	356,933	113,792	5,833,744
Կուտակային ճեղքվածք	(15,380,793)	(10,808,723)	(3,861,566)	4,168,982	5,363,019	5,719,952	5,833,744	

Հազար ՀՀ դրամ

2005

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Մարման ժամկետ չունեցող	ժամկետ անց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	11,669,750	-	-	-	-	324,767	-	11,994,517
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում								
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,923,424	547,216	311	-	-	-	-	3,470,951
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,270,403	3,536,875	10,159,547	7,540,266	-	-	82,153	24,589,244
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	130,258	453,177	6,398,378	1,405,439	68,867	17,998	-	8,474,117
	17,993,835	4,537,268	16,558,236	8,945,705	68,867	342,765	82,153	48,528,829
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	286,665	8	-	-	-	-	-	286,673
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	19,494,664	15,034,714	7,910,518	1,244,476	40,149	-	-	43,724,521
	19,781,329	15,034,722	7,910,518	1,244,476	40,149	-	-	44,011,194
	(1,787,494)	(10,497,454)	8,647,718	7,701,229	28,718	342,765	82,153	4,517,635
Զուտ դիրք								
Կուտակային ճեղքվածք	(1,787,494)	(12,284,948)	(3,637,230)	4,063,999	4,092,717	4,435,482	4,517,635	

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Դա այն բանի հետևանք է, որ 31.12.06թ. դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում, վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր: Ամեն ղեկավար, նշված անհամապատասխանությունը կարող է մեծացնել ապագա կորուստների հավանականությունը:

Որպես օրենք, Հայաստանում չի կիրառվում երկարաժամկետ վարկերի և օվերդրաֆտային ծառայությունների տրամադրում (բացառությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից ֆինանսավորվող ծրագրերի): Սակայն, Հայաստանում որոշակի կարճաժամկետ վարկերը տրամադրվում են ապագայում երկարացնելու ակնկալիքով: Այդ իսկ պատճառով, ակտիվների փաստացի մարման ժամկետները կարող են տարբերվել վերը նշված վերլուծությունից: Չնայած առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները դասակարգված են որպես ցպահանջ գումարներ, այդ ակտիվների իրացումը կախված է ֆինանսական շուկայի պայմաններից: Հնարավոր է, որ արժեթղթերի զգալի մասը չի կարող իրացվել կարճ ժամանակաշրջանում՝ առանց գների անբարենպաստ փոփոխությունների:

Վերը նշված վերլուծությունում հաճախորդների հաշիվները դասակարգված են հիմք ընդունելով պայմանագրերի մարման ժամկետները: Սակայն, համաձայն ՀՀ օրենսդրության, ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն հետ վերցնելու իրենց ավանդները մինչև պայմանագրերում նշված մարման ժամկետները, չնայած այդ ղեկավար նրանք կորցնում են հաշվեգրված տոկոսները ստանալու իրավունքը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխությունն ուղղակիորեն ազդում է բանկի տոկոսային ռիսկի, ակտիվների ու պարտավորությունների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրացման արժեքի վրա: Այդ պատճառով, ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը թույլ է տալիս ֆինանսական հաշվետվությունները օգտագործողներին վերլուծելու Բանկի տոկոսային ռիսկը, և հետևաբար, ակնկալվող օգուտները կամ վնասները:

2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ըստ դրամական ակտիվների և պարտավորությունների Բանկի վերլուծության, տոկոսադրույքների փոփոխման ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում նշված ակտիվների և պարտավորությունների՝ պայմանագրերում նշված մարման ժամկետներից:

2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արդյունավետ միջին տոկոսադրույքները տոկոսային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար ըստ արժույթների հետևյալն է՝

Հազար ՀՀ դրամ	2006		2005	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	1.0	-	1	-
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7.9	5.2	-	-
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ	17.2	18.7	17.1	18.5
Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ	4.9	-	4.9	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5.4	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	6.1	5.3	5.6	5.5

Արտարժույթով մնացորդները հիմնականում ներկայացված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոով:

27 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկի ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը 31 դեկտեմբերի 2006թ. դրությամբ կազմել է 24.18%:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12% ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ:

31 դեկտեմբերի 2006թ. դրությամբ Բանկի ընդհանուր կապիտալի նորմատիվային մեծությունը ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն կազմում է 8,234,884 հազար դրամ:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից 2005թ. հուլիսի 1-ից սահմանվում է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 2,400,000 հազ. դրամ գումարով: